

III Duminică din Advent – 11 decembrie 2014

În mijlocul vostru este unul pe care voi nu-l cunoașteți –
comentariu evanghelic al Pr. Alberto Maggi OSM

In 1,68.19-28

6 A fost un om, trimis de Dumnezeu, al cărui nume era Ioan. **7** Acesta a venit spre mărturie, pentru ca toți să creadă prin el. **8** Nu era el lumina, ci [a venit] să dea mărturie despre lumină.

19 Aceasta este mărturia dată de Ioan, când iudeii au trimis de la Ierusalim unii preoți și leviți ca să-l întrebe: „Cine ești tu?” **20** Iar el a mărturisit și nu a negat. A mărturisit: „Nu sunt eu Cristos!” **21** L-au întrebat: „Atunci cine? Ești tu Ilie?” El a răspuns: „Nu sunt!” „Ești tu Profetul?” A răspuns: „Nu!” **22** Așadar, i-au zis: „Cine ești? Ca să dăm un răspuns celor care ne-au trimis. Ce spui despre tine însuși?” **23** El a zis: „Eu sunt glasul celui care strigă în pustiu: *Îndreptați calea Domnului*, după cum a spus Isaia profetul”. **24** Iar cei trimiși erau dintre farisei. **25** L-au întrebat și i-au zis: „Așadar, de ce botezi, dacă tu nu ești nici Cristos, nici Ilie, nici Profetul?” **26** Ioan le-a răspuns, zicând: „Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru este unul pe care voi nu-l cunoașteți, **27** care vine după mine, căruia eu nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălțăminteii”. **28** Acestea s-au petrecut în Betania, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

În prologul evangheliei lui Ioan, în primul capitol, la versetul 6 se citește **6 A fost un om trimis de Dumnezeu**. Fiind proiectul lui Dumnezeu adresat omului, umanității, Domnul pentru a se manifesta alege un om. Nu este un exponent al castei sacerdotale sau elitei spirituale, cunoscute ca refractare la invitația Spiritului, a noutății.

Evanghelistul scrie că acest om **al cărui nume era Ioan**, care în ebraică înseamnă ”Domnul este îndurător”. **7 Acesta a venit spre mărturie, pentru ca toți să creadă prin el**. Misiunea lui Ioan nu este limitată la un popor, la o națiune, la o religie, ci este o chemare universală pentru a trezi în oameni dorința de viață și să-i facă conștienți de existența luminii.

Evanghelistul precizează: **8 Nu era el lumina, ci [a venit] să dea mărturie despre lumină**, deci lumina adevărată urma să ajungă. Ei bine, abia este o licărire de lumină, sau un anunț de lumină, iată că se declanșează imediat întunericul. În această evanghelie întunericul este autoritatea religioasă dușmani oricărei noutăți a Spiritului. **19 Aceasta este mărturia dată de Ioan, când iudeii**, prin iudei în această evanghelie nu se înțelege poporul ebraic, ci capi, autoritatea religioasă, **au trimis de la Ierusalim**, sediul instituției religioase, **unii preoți**, adică unii destinați cultului, **și leviți**.

Leviții aveau deasemenea o funcție de poliție în interiorul templului. **Ca să-l întrebe**, literar să-l interogheze, fiind același verb pe care evanghelistul îl folosește la înterogarea lui Isus din partea mai marelui preoților. Deci are o conotație negativă. S-a declanșat alarma întunericului. La prima licărire de lumină trimit preoți pentru a-l interoga și leviți, polițiști, pentru a-l aresta.

Și în mod brutal îl întreabă: „**Cine ești tu?**” ²⁰ **Iar el a mărturisit și nu a negat. A mărturisit: „Nu sunt eu Cristos!”**, adică Mesia, care este cel de care se tem. Se credea că Mesia la venirea sa ar fi depus întreaga ierarhie religioasă care era nedemnă, ar fi făcut curățenie în sacerdoțiul corupt și compromis cu puterea. Deci de aceasta se tem.

Așadar ²¹ **L-au întrebat: „Atunci cine? Ești tu Ilie?”**. Se credea, din cauza unei profeții a lui Malahia, că Ilie ar fi venit înaintea lui Mesia. Și Ioan răspunde: „**Nu sunt!**” „**Ești tu Profetul?**” profetul promis de Dumnezeu lui Moise. **A răspuns: „Nu!”**

Răspunsurile lui Ioan din ce în ce mai tăioase. Ei bine acești inchișitori rămân perplexi și trebuie așadar să întrebe: ²² „**Cine ești? Ca să dăm un răspuns celor care ne-au trimis**, adică capilor, cele mai înalte autorități religioase, **Ce spui despre tine însuși?**” Pentru ei nu poate fi un inocent cineva care începe o activitate fără a avea mandatul autorităților competente, așadar îl întreabă ca Ioan însuși să se acuze.

²³ **El a zis: „Eu sunt**, dar traducerea nu este exactă. Eu sunt este o expresie pe care evanghelistul o folosește doar pentru Isus, și o singură dată pentru orbul din naștere pentru că este creat după chipul și asemănarea lui Isus. **Eu sunt** este numele divin. Deci Ioan răspunde: **Eu glasul celui care strigă în pustiu**, saqu mai bine spus din pustiu.

Este profeția lui Isaia, capitolul 40 versetul 3, unde se anunță eliberarea din sclavia Babiloniei. Numai că evanghelistul, în atribuirea acestor cuvinte lui Ioan Botezătorul, omite versetul **pregătiți calea Domnului**. Autoritățile nu trebuie să pregătească nimic. Conservă în schimb **Îndreptați calea Domnului**, adică faceți dreaptă calea Domnului, sunteți voi care a-ți complicat-o, a-ți făcut-o strmbă și sunteți voi care trebuie să o îndreptați.

Deci Ioan Botezătorul nu le acordă nimic autorităților, nu trebuie să pregătească nimic.

²⁴ **Iar cei trimiși erau dintre farisei**, tradus mai bune **erau deasemenea trimiși și de farisei**, deci nu sunt doar preoți și leviți, ci și farisei, elita spirituală a epocii. ²⁵ **L-au întrebat și i-au zis: „Așadar, de ce botezi, dacă tu nu ești nici Cristos, nici Ilie, nici Profetul?”** Sunt neliniștiți. Faptul că Ioan botează îl caracterizează ca trimis de Dumnezeu fără să aibă nici o autorizare sau un mandat din partea autorităților religioase. Este interesant folosirea verbului **”a trimite”**. La început **”vine un om”**, literar, **”trimis de Dumnezeu”**. În timp ce Dumnezeu trimite un om pentru a anunța lumina și viața, autoritățile trimit de la Ierusalim inchișiți. Întunericul încearcă să sufocă lumina. Și în acest întuneric sunt deasemenea farisei care apar aici pentru prima oară în a-l interoga pe Ioan și ultima oară în momentul arestării lui Isus.

Sunt acest persoane foarte spirituale, complet refractare la acțiunea Spiritului. Și **Ioan le-a răspuns, zicând: „Eu botez cu apă**; botezul în apă era un semn de moarte la propriul trecut, de a îngropa trecutul pentru a începe o viață nouă, dar iată apoi acuza pe care evanghelistul o va purta în întreaga evanghelie.

Dar în mijlocul vostru este unul pe care voi nu-l cunoașteți, și niciodată nu-l vor recunoaște! Întunericul nu poate să perceapă lumina, deci capi religioși niciodată nu-l vor cunoaște pe fiul lui Dumnezeu, pe Mesia. Și aici cu atât mai mult fariseii, care sunt învățătorii legii, care nu pot să recunoască acțiunea Spiritului. ²⁷ **Cel care vine după mine, căruia eu nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălțăminteii”**. Am comentat duminica trecută că această expresie se reface la legea leviraticului și indică dreptul de a lăsa însărcinată o femeie văduvă.

Și aici Ioan Botezătorul neagă că este mirele care trebuie să fecundeze această văduvă, imaginea poporului Israel, dar el este numai cel care a venit să o pregătească. Și pasajul se termină cu ²⁸ **Acestea s-au petrecut în Betania, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.** Iordanul este folosit în Vechiul Testament ca fluviul care trebuia trecut din partea lui Iosue pentru a intra în pământul făgăduinței, a promisiunii. Cu această citare evanghelistul vrea să ne facă să înțelegem că pământul promis deja se găsește în afara lui Israel, dincolo de Iordan.

Pământul promis a devenit pământ de sclavie, imaginea instituției religioase, și din acesta trebuie să ieșim. Și Isus va începe Exodul său de eliberare.